***Tri lutherské vyznania viery z Uhorska / Három Lutheri hitvallás Magyarországon / Drei Lutherische Glaubensbekenntnisse aus Ungarn*. Eds. Peter Kónya, Csepregi Zoltán. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2013. 139, [1] s. ISBN 978-80-555-0945-7.**

Titul *Tri lutherské vyznania viery z Uhorska...* predstavuje zaujímavú odbornú publikáciu v trojjazyčnom vyhotovení (slovensko-maďarsko-nemecká mutácia), ktorú zostavili Peter Kónya a Zoltán Csepregi. Vyšla v rámci edície prameňov Centra excelentnosti sociohistorického a kultúrnohistorického výskumu Prešovskej univerzity.

Ako napovedá jej názov, cieľom bolo prezentovanie faktografie k dejinám reformácie a evanjelickej cirkvi v Uhorsku, ktoré sa v 16. storočí spájali so šírením Lutherovho učenia, kreovaním sa reformačných zborov, vierouky, synodami, prijatím troch vyznaní viery. Ich podobu a samotný obsah ovplyvnili osobnosti, viaceré špecifické faktory a udalosti, ktoré sa udiali v kontexte celkových konfesionálnych zmien, ale aj spoločensko-politických pomerov. Podnety pre vznik publikácie, ako aj aktivity Inštitútu pre protestantské dejiny cirkvi vo Viedni, Inštitútu pre cirkevné dejiny v oblasti Dunaja a Karpát (Bratislava), snahy niekdajšieho riaditeľa Inštitútu Petra F. Bartona v rámci jednotlivých edičných zámerov a projektov, predstavil jeho nástupca Karl W. Schwarz (Úvod, s. 7-11).

Titul vhodne obsahuje štyri úvodné štúdie, venujúce sa historickým okolnostiam vydania a teologickým aspektom konfesií od slovenských, maďarských a rakúskych historikov (Predhovor, s. 6) prinášajúce nové poznatky a zaujímavo podanú faktografiu. Peter Kónya sa venoval problematike *Lutherská reformácia v Uhorsku a tri vyznania viery* (s. 12-26). Zoltán Csepregi predstavil *Náboženské ustanovenia snemu r. 1548* (s. 27-29), ktorý prijal 8 zákonných článkov o náboženských otázkach, ako aj problematiku významu a vnímania funkcie vyznaní viery, čo zhrnul v príspevku pod názvom *Mnohostranná história vzniku a prijatia vyznaní viery* (s. 30-37) a doplnil ju o komparatívnu tabuľku. Max Jozef Suda sa zameral na analýzu a komparáciu troch vyznaní v štúdii *Teologické zaradenie uhorských vyznaní* (s. 38-44) na „priamke“ postupnosti utvárania lutherského vyznania.

Na s. 45-46 nachádzame výberovú slovenskú, maďarskú a nemeckú literatúru k analyzovaným vyznaniam viery.

Za najhodnotnejšiu časť publikácie považujeme následnú dokumentačnú časť, komplexne publikované texty troch vyznaní viery – Confessio Pentapoliana (1564) – 20 článkov, ktoré bolo vzorom pre Confessio [Heptapolitana seu] Montana (1559) – 21 článkov, a to pre Confessio Scepusiana (1568) – 20 článkov, t. j. paralelne latinsko-nemecko-maďarsko-slovenské vyhotovenie, s kritickými komentármi, poznámkovým aparátom k pôvodným textom (sprístupneným v najautentickejšej podobe). Autormi prekladov sú renomované osobnosti – klasický filológ Daniel Škoviera (slovenčina), cirkevný historik Zoltán Csepregi (maďarčina) a systematik Max Jozef Suda (nemčina).

Titul je spracovaný zaujímavo aj po formálnej a grafickej stránke. Vnímame ho jednoznačne ako prínosné dielo, nielen v oblasti teologického, cirkevno-historického či samotného historického bádania 16. storočia, ale aj v kontexte kritického vydávania historických prameňov a ich prekladov, čím sa stanú dostupnými nielen odbornej verejnosti.

Marcela Domenová